

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

Курсова робота

на тему: Перекладацькі стратегії відтворення художніх порівнянь (на матеріалі англійської та української мов)

Студента групи Па 04-20
факультету германської філології і перекладу
денної форми навчання
спеціальності 035.041 Філологія
Тараненка Олександра Юрійовича

Науковий керівник:
доктор філологічних наук, професор

Ізотова Н.П

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ 2023

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of English Philology and Philosophy of Language

Term Paper

TRANSLATION STRATEGIES FOR RENDERING SIMILE IN ENGLISH
AND UKRAINIAN

TARANENKO OLEKSANDR YURIYOVYCH

Group Pa 04-20

Germanic Philology Faculty

Research Adviser

Prof. IZOTOVA N.P.

Doctor of Science (Linguistics)

Kyiv 2023

TABLE OF CONTENTS

ВСТУП	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ПОРІВНЯННЯ В ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ КЛЮЧІ	5
1.1. Поняття перекладацької стратегії	5
1.2. Художнє порівняння в контексті сучасних стилістичних студій	6
1.3. Художнє порівняння крізь призму поняття еталону	6
РОЗДІЛ II. ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ПОРІВНЯННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	6
2.1. Перекладацький метод і його види.....	7
2.2. Наслідувальний метод.....	9
2.2.1. Формальне наслідування	9
2.2.2. Змістове наслідування.....	11
2.3. Адаптивний метод	11
2.3.1 Спосіб усунення порівняння.....	12
2.3.2 Спосіб введення порівняння.....	13
ВИСНОВКИ	14
RÉSUMÉ	15
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	16

ВСТУП

Встановлення стратегій відтворення художніх порівнянь є **актуальною** проблемою для сучасного перекладознавства, оскільки такий переклад передбачає вирішення проблем перекладу, які виникають через унікальності культури мови оригіналу, відображені в порівняннях.

Способи відтворення художніх порівнянь англо-українських перекладів вже були об'єктом перекладознавчих досліджень. На особливу увагу заслуговує робота Р. П. Зорівчак, яка встановлює три методи перекладу англійських компаративних фразеологічних одиниць українською мовою: а) визначення повних або часткових еквівалентів; б) фразеологічне калькування; в) фразеологічна перифраза (Зорівчак, 1983: 175). Дослідження інших авторів присвячені аналізу українського перекладу англійських фразеологічних одиниць. (Кушина, 1998:17; Молочко, 2015: 256; Тарасова, 2017: 20; Цепенюк, 2011).

Автори даних досліджень зосереджуються на порівняннях, втілених фразеологічними одиницями, які записані у словниках. За межами подібних досліджень залишаються оригінальні порівняння, що створюються самим автором художнього твору, що частково пояснює новизну роботи, у фокусі якої опиняються саме авторські порівняння, які є переважно неповторними (хоча і серед них трапляються фразеологізми). Іншим новим аспектом є когнітивний підхід до цього дослідження: наразі відтворення художніх порівнянь в англо-українських перекладах ще не вивчався з урахуванням когнітивних моделей порівнянь, що визначають форму їхнього втілення у мові.

Мета дослідження полягає у встановленні кореляцій між стратегіями і способами/трансформаціями перекладу засобів відтворення художніх порівнянь в мові.

Завдання цієї роботи включають: 1) опис інструментів аналізу перекладів художніх порівнянь; 2) виявлення та порівняння еталонів у структурі когнітивних моделей англійських художніх порівнянь та їхніх перекладів; 3) з'ясування методів, стратегій та способів перекладу; та 4) визначення кореляцій між методами/стратегіями і способами/трансформаціями.

Об'єктом дослідження є переклад засобів відтворення англійських художніх порівнянь українською мовою, а **предметом** – когнітивний і комунікативний аспекти даного перекладу.

Матеріалом дослідження є художні англійські порівняння, взяті із роману Донни Тартт «Таємна історія» (Tartt, 2015), та переклад цього тексту Бориса Стасюка на українську мову (Тартт, 2017).

Практична цінність даної роботи полягає в тому, що встановлення стратегій відтворення художніх порівнянь є актуальною проблемою для сучасного перекладознавства. В результаті дослідження було виявлено методи та стратегії для перекладу художніх порівнянь і кореляцій між ними. Дані методи та стратегії перекладу можна використовуватися для перекладу художніх порівнянь в англійських та українських текстах.

Робота складається зі вступу, двох розділів(теоретичного і практичного), загальних висновків, резюме та списку використаних джерел. Загальний обсяг курсової роботи 18 с.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ПОРІВНЯННЯ В ПЕРЕКЛАДАЦЬКОМУ КЛЮЧІ

1.1 Поняття перекладацької стратегії

В цій роботі використовується концепція перекладу, де **переклад** визначається як «продуктивна, (само)рефлексивна творча діяльність перекладача» (Ребрій, 2012: 82), яка привертає увагу на когнітивний (когнітивні моделі) та комунікативний (стратегії перекладу, які спираються на вищеназвані моделі) аспекти українського перекладу засобів відтворення англійських художніх порівнянь.

1.2 Художнє порівняння в контексті сучасних стилістичних студій

Порівняння в даній роботі розглядається як експліцитна концептуальна метафора (Lakoff, 1993). Цитуючи роботу Дж. Лакоффа та М. Джонсона, метафора – це «розуміння одного концептуального домену у термінах іншого концептуальної домену» (Lakoff, 1993: 4). Це розуміння ґрунтується на процедурі концептуального мапування (процес перекладу абстрактних ідей присвячених будь-якій одній темі, в систему наочних схем і зображені), де цільовий концепт/концептуальна структура пояснюється в термінах вихідного концепту/ концептуальної структури (Kovalenko, 2018: 210; Kövecses, 2017: 6; Kövecses, 2002: 285). Метафора ґрунтується на когнітивній моделі «А є Б», а порівняння опирається на когнітивну модель «А є як Б», де «А» і «Б», є цільовими та вихідними концептами. У структурі порівняння еталон відповідає концепту «Б».

1.3 Художнє порівняння крізь призму поняття еталону

Еталон «розуміють як одиницю виміру властивостей та якостей предметів» (Академічний тлумачний словник української мови, 1970-1980). За ступенем конвенціональності еталони порівняння поділяються на чотири групи: 1) загальнолюдські, 2) лінгвокультурні, 3) соціально-групові (або лінгвособкультурні) та 4) індивідуальні, звертаючи особливу увагу на те, що саме лінгвокультурні еталони створюють найбільше проблем під час перекладу (Ахмедова, 2019: 7).

РОЗДІЛ 2.

ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ПОРІВНЯННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

2.1 Перекладацький метод і його види

Дослідники не можуть досягнути єдності у трактуванні поняття перекладацький метод. У загальному смислі, українські О. В. Ребрій (Ребрій, 2012), О. І. Чередниченко (Чередниченко, 2007)) та західні (П. Ньюмарк (Ньюмарк, 1988)) перекладачі-теоретики розглядають перекладацький метод як комплекс дій (застосування перекладацьких прийомів та трансформацій), які дають перекладачу досягти мети і передати зміст тексту оригіналу найбільш «натуральним» способом.

Теорія П. Ньюмарка, яка виділяє п'ять основних перекладацьких методів/стратегій (до уваги не береться дослівний, буквальний методи перекладу, які П. Ньюмарк відносить до до-перекладацьких (Ньюмарк, 1988: 45-46), та вільний метод перекладу, який він вважає «взагалі не перекладом», оскільки той створюється за допомогою перефразування (Ньюмарк, 1988: 45-46) є найбільш розгорнутою

П. Ньюмарк окреслює п'ять (основних) перекладацьких стратегій:

1) наслідувальний переклад - «намагається відтворити точне контекстуальне значення оригіналу не виходячи за рамки обмежень, що накладаються граматичними структурами ПМ (мови перекладу). Цей метод переносить слова з мови тексту оригіналу і зберігає рівень аномальності (відхилення від норм ДМ (мови джерела))у тексті перекладу. Він намагається повністю відповідати намірам автора тексту ДМ і їх реалізації» (Ньюмарк, 1988: 46);

2) семантичний переклад - «враховує естетичну цінність тексту ДМ», але «допускає невеликі зміни для полегшення сприйняття тексту читацькою аудиторією мови перекладу» (Ньюмарк, 1988: 46);

3) **адаптування** - «змінює культуру ДМ на культуру ПМ» (Ньюмарк, 1988: 46); до такого перекладу вдаються переважно для відтворення п'єс та поезії;

4) **ідіоматичний переклад** - «відтворює значення оригінального тексту, проте спотворює нюанси значення через використання розмовних висловів та ідіом у перекладі, хоча ті відсутні в оригіналі» (Ньюмарк, 1988: 47);

5) **комунікативний переклад** «передає точний контекстуальний значення тексту джерела у такий спосіб, щоб і зміст і мовні вислови легко сприймалися і були зрозумілими читацькій аудиторії» (Ньюмарк, 1988: 47).

Після аналізу матеріалу роботи, можна дійти висновку, що для відтворення англійських художніх порівнянь на українською мовою застосовано три основних методи відтворення: наслідувальний, адаптивний та комунікативний. Комунікативний та наслідувальний перекладацькі методи розглядаються відповідно до поданого вище тлумачення П. Ньюмарка. З адаптивним методом ми опираємося на дану інтерпретацію, як методу що поєднує якості адаптування і семантичного методу. Ідіоматичний переклад тлумачимо як одну із варіацій адаптування.

Одомашнення та очуження

Адаптивний та наслідувальний перекладацькі методи корелюються, зі стратегіями **одомашнення та очуження**. Л. Венуті, вважає що «одомашнення передбачає дотримання вітчизняних літературних канонів» (Венуті, 2001: 241), а очуження – «збереження мовної та культурної відмінності шляхом відмови від вітчизняних цінностей» (Венуті, 2001: 240).

Л. Венуті вдається до стратегій одомашнення або очуження тільки в тих випадках, коли у перекладача виникають проблеми, що спричинені культурними, політико-ідеологічними або навіть економічними чинниками . (Венуті, 2001) Таким, у контексті когнітивних аспектів перекладу

англійських художніх порівнянь на українську мову можна говорити про використання стратегій одомашнення або очуження у випадках, коли концепти когнітивних моделей порівняння в культурі оригіналу і культурі перекладу не співпадають.

В іншому випадку перекладач немає потреби обирати між одомашненням чи очуженням і він використовує комунікативний перекладацький метод.

Наприклад: *“And I was happy in those first days as really I'd never been before, roaming like a sleepwalker, stunned and drunk with beauty”* (Tartt, 2015: 9)

– *“Тоді я почувався найщасливішим, блукав, ніби сновида, приголомшений та сп'янілий від краси”* (Тартт, 2017: 15).

Оскільки порівняння **ЛЮДИНА, ЯКА БЛУКАЄ У СНІ** відноситься до загальнолюдської групи порівнянь, то у перекладача не виникає труднощів, які б змушували його обирати між стратегією очуження або одомашнення, для їх подолання. Відтак перекладач просто вибирає із словника один із відповідників англійського слова (лунатик, сновида і т.д), який найкращим чином відповідає загальному контексту перекладу. Як правило, комунікативний перекладацький метод зберігає когнітивну модель порівняння.

2.2 Наслідувальний метод

Наслідувальний перекладацький метод - це метод, який зберігає когнітивну модель порівняння з тексту оригіналу, навіть якщо концепт художнього порівняння є некорінений в українській культурі. Визначаємо два види наслідування: 1) формальне 2) змістове наслідування.

2.2.1. Спосіб формального наслідування

Формальне наслідування використовується у випадках, коли перекладач застосовує лише структурні трансформації, такі як, транскрибування або транслітерацію власних назв, які механістично переносять концепт з оригіналу в текст перекладу:

“Before I know it, you'll have hair down to your shoulders and be skulking around in rags like Howard Hughes” (Tartt, 2015: 127).

– *“Я не встигну й моргнути, а в тебе патли відростуть по плечі, і тинятимешся тут у лахмітті, наче Говард Г'юз” (Тартт, 2017: 229).*

Перекладач використовує адаптивну транслітерацію для відтворення власного ім'я Howard Hughes для позначення персонажа, який у тексті оригіналу виступає еталоном міського божевільного, хоч і міг передбачити, що українська читацька аудиторія, скоріше за все, не матиме жодного уявлення про дану особу. У таких випадках перекладачі, зазвичай, компенсують втрату контексту коментарем, в якому вони надають інформацію, яка необхідна для розуміння перекладу. Наприклад: «Говард Робард Г'юз-мол. (1905–1976) – американський підприємець, кінопромисловець, авіаційний новатор і філантроп. Славився ексцентричною вдачею, страждав на серйозну форму обсессивно-компульсивного розладу» (Цепенюк, 2011: 229). Іншим способом надати читачеві додатковий контекст є спосіб лексико-граматичної трансформації експлікації:

“They tended to sound like Heckle and Jeckle” (Tartt, 2015: 153).

– *“У подібному настрої – збентежені, розчаровані – вони завжди звучали, немов дві мультяшні сороки – Гекл і Джекл” (Тартт, 2017: 274).*

У даному прикладі автор тексту оригіналу порівнює близнюків, Камілли та Чарлі, з двома сороками-близнюками з американського післявоєнного мультфільму 1946-го року. Перекладач застосовує адаптивну

транслітерацію для передачі імен Heckle and Jeckle для позначення персонажів, які є виступають як еталон ідентичності. Оскільки перекладач розуміє, що ці імена можуть бути не зрозумілі для українського читача, тому він хоче пояснити, що даний еталон порівняння з американського мультфільму, для чого він вводить прикметник мультяшні у текст перекладу.

2.2.2 Спосіб змістового наслідування

Змістове наслідування є перекладом за допомогою змістових трансформацій, таких як, калькування зі знаходженням прямих словникових відповідників кожного компонента відповідних словосполучень:

“Patrick offered her an arm and she slipped a gloved hand in the crook of his elbow, inscrutable behind her dark glasses, calm as a bride” (Tartt, 2015: 237).

– *“Патрік подав їй руку, вона взяла його повід неї долонею в рукавичці, загадкова за темними окулярами, спокійна, немов наречена” (Тартт, 2017: 421).*

Перекладач дослівно відтворює українською речення з оригіналу, де наречена виступає еталоном спокою і врівноваженості. Вислів *calm as a bride* це не фразеологізм. Це є авторським порівнянням, яке створила сама авторка оригіналу. Перекладач передає його буквально, переносячи цей неочікуваний концепт в текст перекладу, ігноруючі, те що, важко уявити собі людину, яка б хвилювалася у такий важливий для неї день менше самої нареченої.

2.3 Адаптивний метод

Адаптивний перекладацький метод поділяється на три види: 1) змістове адаптування, 2) формальне адаптування та 3) ідіоматизація(або стилістичне адаптування)

Змістове адаптування здійснюється на рівні когнітивних моделей і окреслює: а) заміну концепту в когнітивній моделі порівняння; б) усунення порівняння під час перекладу; в) введення нових порівнянь в переклад.

Наведемо приклад висловлених положень, починаючи із **заміни концепту порівняння**:

“They'd been drunk the night before, they told me, drunk as bandicoots”
(Tartt, 2015: 105)

– *“Казали, що минулого вечора налигалися як свині”* (Тартт, 2017 :189).

Слово bandicoot означає великого щура, що руйнує сільськогосподарські культури (Merriam-Webster: Definition of bandicoot). Еталон, позначений словом bandicoot, є субкультурним, тобто бандикут є добре знайомий представникам будь-якої лінгвокультури, що захоплюються комп'ютерними іграми, оскільки це персонаж франшизи відеоігор під назвою "Crash Bandicoot", яка була створена та випущена 1996-го року компанією "Sony Computer Entertainment". Нині в інтернеті все ще можна знайти серії кумедних малюнків із зображенням п'яного бандикута (LET'S GET CRASHED! Drunk Crash Bandicoot). Проте, зваживши на те, що цей персонаж не є настільки відомим для масової української аудиторії, для того щоб він міг виконати функцію еталона п'яної людини, через що перекладач вдається до заміни еталону на його український еквівалент – свиню, використовуючи лексичну трансформацію заміни контексту(контекстуальної заміни).

2.3.1 Усунення порівняння із тексту перекладу

“Happy as a clam” (Tartt, 2015: 223)
– *“Радощів повні штани”* (Тартт, 2017: 396).

Happy as a clam є фразеологічним зворотом зі значенням «такий, що почуввається або виглядає радісним чи задоволеним» (Concise Oxford English Dictionary, 2011: 649). Еталон порівняння clam в українській мові перекладається як молюск, проте в українській культурі молюски не асоціюється з радістю. Пересічні носії англійської мови та культури не концентруються на значенні слова clam, як ми з вами, для носіїв етимологія фразеологізму втрачена, і він, ймовірно, сприймається цілісно. Відтак, застосування перекладачем лексичної трансформації цілісного перетворення є цілком прийнятним. Хоча це і приводить до втрати порівняння, однак це цілком відображає значення зображеної в оригіналі ситуації, але вже засобами української культури.

2.3.2 Введення нового порівняння у текст перекладу

“And the stiff way he walks, sort of a limp” (Tartt, 2015: 33).
– *“А ходить, як кривенька качечка, тому що досі накульгує”* (Тартт, 2017: 57).

Хоча в тексті оригіналу лише міститься інформація про те, що персонаж про якого йде мова є кульгавим, перекладач порівнює його з кривенькою качечкою використовуючи лексичну трансформацію смислового розвитку.

Окрім змістового адаптування, яке втілене введенням у текст перекладу порівняння, якого не було в оригінальному творі, перекладач вдається і до формального адаптування, яке втілюється за допомогою використання у перекладі структурно-функціональних елементів мови перекладу, яких не існує в мові оригіналу, насамперед, мова йде про

емоційно-забарвлені зменшувальні і збільшувальні суфікси. Дані елементи не змінюють когнітивної моделі порівняння, і стосуються лише форми її втілення в мові. Формальне адаптування у аналізованому прикладі досягається шляхом зменшувальних суфіксів іменника на позначення порівняння (-еч-) і його означення-прикметника (-еньк-).

Крім того, у аналізованому перекладі можна прослідкувати і стилістичне адаптування, яке, так само як і формальне, не змінює когнітивної моделі порівняння, але цей спосіб передбачає зміну стилістичного реєстру: вирази, які вживаються для позначення еталонів порівняння тексту оригіналу і тексту перекладу, належать до різних стилістичних реєстрів. У той час як в оригіналі використано нейтральні у стилістичному плані мовні засоби, а у перекладі використовується ім'я персонажа з української фольклорної казки – кривеньку качечку, неміч якої викликала співчуття у діда з бабою, які полюбили ту качечку як рідну доньку. Порівняння з кривенькою качечкою використано як характеристика одного з головних героїв твору, Генрі, який, хоч і був кульгавим, проте був природженим лідером, виключно сильною, жорсткою і, як не дивно, ще й доволі небезпечною людиною. Він міг викликати багато емоцій, таких як, захоплення або страх, але ніяк не співчуття. Відтак, використання у тексті перекладу цього порівняння навантажує його додатковою культурною інформацією, яка не ніяк сприяє передачі значення з оригінального тексту.

ВИСНОВКИ

Результати перекладацького та лінгвостилістичного аналізів надали можливість встановити кореляції між стратегіями та трансформаціями/способами українського та англійського перекладу засобів втілення художніх порівнянь у мові.

Для українського перекладу засобів мовного втілення англійських художніх порівнянь та еталонів застосовується три перекладацьких методи: наслідувальний, адаптивний та комунікативний.

Наслідувальний метод корелюється з перекладацькою стратегією очуження і передбачає збереження когнітивної моделі художнього порівняння за допомогою транскодування мовних засобів, які позначають еталони порівняння, які є незнайомими для української аудиторії, що спричинює введення перекладацького коментаря чи застосування трансформації експлікації безпосередньо у самому тексті перекладу (формальне наслідування), або шляхом вживання відповідників зі словника (змістове наслідування).

Адаптивний метод утворюється перекладацькою стратегією одомашнення, в якій перекладач виконує процедури заміни когнітивної моделі, усунення або, навпаки, введення порівняння до тексту перекладу за допомогою застосування контекстуальної заміни, змістовного адаптування або збереження когнітивної моделі, проте, разом з тим, і заміну нейтральних засобів мови стилістично забарвленими (стилістичне адаптування) або вживання структурно-функціональних елементів, які не мають еквівалентів або аналогів у мові оригіналу (спосіб формального адаптування).

Комунікативний метод є нейтральним щодо стратегій очуження та одомашнення. Він використовується у випадках, коли художні порівняння у тексті оригіналу і перекладу ґрунтуються на загальнолюдських моделях, і

реалізується цей метод переважно за допомогою прямих словникових відповідників.

RESUME

The paper analyses strategies and methods of translation of English and Ukrainian fiction simile. The work's topicality is based on the fact that translations of fiction simile have not been researched sufficiently from the cognitive perspective by means of cognitive models. The aim of the research is to find correlations between strategies/methods and transformations/techniques in rendering English fiction simile into Ukrainian language by means of cognitive and structural-semantic analysis. The research found three main methods used to translate fiction simile: communicative, adaptive, and faithful. The communicative method does not require choosing between foreignization and domestication translation strategies, because it is employed for translation of similes based on cognitive models that are common for both the original and translation cultures. The adaptive method presents itself as formal adaptation (use of structural and functional elements that do not have any equivalents/analogies in original text), stylistic adaptation (replacement of stylistically neutral units with emotionally coloured ones) and the semantic adaptation (employment of semantic transformation of contextual replacement or holistic transformation). The faithful translation method corresponds with foreignization strategy and requires reconstruction of the original cognitive model, even if they are not familiar to the culture of translation. Faithful method is used in its semantic (use of equivalents from the vocabulary) and formal (utilization of structural transformations such as: transliteration or transcription, that require introduction of additional explication or translation commentaries)

Key words: fiction simile, translation strategies, cognitive model, translation method.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. (1970-1980) *Академічний тлумачний словник української мови*: [в 11 т.]. (б. д.). Київ: Наукова думка.
2. Ахмедова Е. Д.(2019) Стратегії англо-українських перекладів мовного втілення еталонів порівнянь у художньому тексті. *Science And Education A New Dimension. Philology Bun. VII (61)*. С. 7– 9.
3. Зорівчак Р. П.(1983) *Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою)* : [монографія]. Львів : Вид-во при Львів. унті, 175 с.
4. Кушина Н. І. (1998) *Відтворення етномовного компонента українських народних казок в англomовних перекладах* : (автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата філол. Наук) : 10.02.16. Київ, 17 с.
5. Молчко О. О. (2015) *Художнє порівняння як категорія перекладознавства (на матеріалі української та англійської мов)* : (дисертація на здобуття наукового ступеня канд. філол. Наук) : 10.02.16. Львів, 256 с.
6. Ребрій О. В.(2012) *Сучасні концепції творчості у перекладі* : монографія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 376 с.

7. Тарасова А. В. (2017) *Відтворення англійських компаративних фразеологізмів інтенсифікаторів в українських перекладах* : (автореферат дисертації на здобуття наук. ступеня кандидата філол. Наук) : 10.02.16. Дніпропетровськ, 20 с.
8. Цепенюк Т. О. (2011) Відтворення авторських перетворень компаративних фразеологічних одиниць інтенсифікуючого значення українською мовою. *Studia Methodologica*. № 32. С. 67–71.
9. Чередниченко О. І. (2007) *Про мову і переклад*. Київ : Либідь, 2007. 248 с.
10. *Concise Oxford English Dictionary (2011)*: Book & CD. Oxford: Oxford University Press, 2011. 1682 с.
11. Kovalenko L., Martynyuk A. (2018) English container metaphors of emotions in Ukrainian translations. *Advanced Education*. № 10. P. 190–197.
12. Kövecses, Z. (2017) Levels of metaphor. *In Cognitive linguistics*, 28 (2), 321–347.
13. Kövecses, Z. (2002) *Metaphor: A practical introduction*. Oxford: *Oxford University Press*, 285 p.
14. Lakoff, G. (1993). The contemporary theory of metaphor. In A. Ortony (Ed.), *Metaphor and thought* (pp. 202–251). Cambridge University Press.
<https://doi.org/10.1017/CBO9781139173865.013>
15. *LET'S GET CRASHED! Drunk Crash Bandicoot*: Retrieved from:
<https://www.google.com/search?q=Crash+Bandicoot+drunk&tbm=isch&ved=2ahUKwi21eTXhZjoAhU-yMQBHc2CC3wQ2>
16. Merriam-Webster: *Definition of bandicoot*. Retrieved from:
<https://www.merriam-webster.com/dictionary/bandicoots>
17. Newmark, P. A. (1988) *Textbook of Translation*. Shanghai: Shanghai Foreign Language Education Press, 292 p.
18. Venuti, L. (2001) *Strategies of Translation*. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. London & New York : Routledge, P. 240–244.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

Тартт Д.(2017) *Таємна історія*. Харків : Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. 560 с.

Tartt, D. (2015) *The Secret history*. New York: Vintage, 319 p.